

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Panov Diana în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Furculița Constantin Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar din s. Xxxxx, r. Xxxxx, domiciliat
Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.09.2017 - 03.08.2018;

Instanța de apel: 16.10.2018 - 06.12.2018;

Instanța de recurs: 12.04.2019 - 29.05.2019;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 03 august 2018, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Furculița Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 6 (șase) luni.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită a fost adăugată total pedeapsa neexecutată numită prin sentința judecătoriei Ungheni din 06.02.2017, fiind stabilită în privința lui Furculița Constantin pedeapsa definitivă de 10 (zece) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar pentru minori.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că în noaptea de 12.09.2016 spre 13.09.2016 prin înțelegere prealabilă și la propunerea lui Popa Ion, împreună cu Chiriac Dinu, a.n.xx.xx.xxxx și Popa Ștefan, a.n. xx.xx.xxxx, având scopul de a sustrage bunurile altei persoane, tainic au pătruns în gospodăria cet. Moisei Petru locuitor al s. Xxxxx, r-nul Xxxxx de unde au sustras o beschie mecanică marca „Bosh” în valoare de 1 000 lei, un motoferăstrău de culoare roșie deschis model „Bosh” nou la prețul de 1 800 lei, un ferestru circular de culoare verde la prețul de 1 500 lei, trei plase prețul unei unități de 500 lei, în total 1 500 lei, un aparat de înșurubat de culoare neagră, model „Bort”, la preț de 800 lei, un litru de ulei roșu pentru motoferăstraie la preț de 95 lei, cinci litri de

motorină la prețul unui litru de 17 lei, în total 85 lei, un cântar cu capacitatea de 20 kg din masă plastică de culoare albastră la preț de 110 lei, patru saci cu combifuraj, 45 kg, un sac, la prețul unui kg de - 3,5 lei în total 630 lei, o cutie din carton cu robinete și instrumente mai mici (chei, șurubelnițe) la preț de 600 lei, 2 kg de cuie la prețul unui kg - 22 lei, în total 44 lei, o pompă manuală pentru pomparea roților la preț de 100 lei, 3 lanțuri pentru motofeștrău, prețul unuia de 220 lei, în total 660 lei, 3 discuri pentru feștrău unghiular la preț total de 1 000 lei, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă de 9 924 lei MD.

Tot Furculița Constantin, la 08 octombrie 2016 pe timp de noapte, având scopul de a sustrage bunurile altei persoane, tainic a pătruns prin spargerea peretelui și a podului în magazinul de consum COOP din satul Xxxxx, raionul Xxxxx de unde a sustras de sub un raft bani în numerar în sumă de 5 000 lei.

Tot Furculița Constantin, la 09 octombrie 2016 aproximativ ora 21:00-22:00, la propunerea și prin înțelegere prealabilă cu Popa Ion cu coparticiparea lui Popa Serghei având scopul de a sustrage bunurile altei persoane, tainic au pătruns prin spargerea peretelui și podului în magazinul de consum COOP din satul Xxxxx, r-nul Xxxxx, de unde au sustras următoarele produse: rachiu „Cumanioc” 3 sticle a câte 55 lei în total 165 lei, șampanie „Simfonie” 4 sticle a câte 29 lei, în total 116 lei, șampanie „Valahia” 3 sticle a câte 29 lei, în total 87 lei, baterii de ceas 51 baterii a câte 6 lei în total 30 lei, suc pentru copii 0,200 gr. 24 cutiuțe a câte 6 lei, în total 144 lei, priprăvă pentru morcov 5 pachetele a câte 8 lei în total 40 lei, zahăr pudră 12 pachete a câte 10 lei total 120 lei, pufuleț 40 pachete a câte 7 lei în total 280 lei, napolitane „Artek” 2 pachete a câte 9 lei, total 18 lei, bomboane și ciocolate în cutii 3 cutii a câte 42 lei total 126 lei, miere artificială 3 borcane a câte 16 lei total 48 lei, pastă de roșii 3 borcane a câte 26 lei total 78 lei, țigări „Ritm” 2 pachete a câte 10,5 lei total 21 lei, țigări „Temp” 24 pachete a câte 11,5 lei total 276 lei, țigări „Perfect” 11 pachete a câte 10,5 lei total 115,50 lei, țigări „Red&Wait” 1 pachet care costă 16 lei, țigări „LM” 1 pachet care costă 20 lei, țigări „Doina” 3 pachete a câte 10,5 lei total 31,5 lei, țigări „Mallboro” 5 pachete a câte 25 lei total 125 lei, țigări „Bomond” 11 pachete a câte 12 lei, total 132 lei, țigări „Bond” un pachet care costă 17 lei, țigări „Ritm” 11 pachete a câte 10,5 lei în total 115,5 lei, arahis în coajă 2 pachete a câte 20 lei, total 40 lei, pesmeți „Flint” 3 pachete a câte 10 lei, total 30 lei, biscuiți „Nefis” 0,5 kg a câte 30 lei pentru un kg, total 15 lei, dulciuri „Frututelo” 1,150 kg prețul unui kg este de 50 lei, total 57,50 lei, marmelade 0,250 prețul unui kg 65 lei, total 16,25 lei, bomboane „Bucurel” 1 kg la prețul de 92 lei, biscuiți trubociki 1 kg la prețul de 60 lei, turte dulci 1,200 kg prețul unui kg de 30 lei, total 36 lei, ciocolate „Valurile Mării” 5,500 kg prețul unui kg de 55 lei, total 302,5 lei, ciocolate „Lapte de pasăre” 0,6 kg prețul unui kg de 110 lei, total 66 lei, ciocolate batonașe 2,700 kg prețul unui kg 70 lei, total 189 lei, gume „Dirol” 21 pachete a câte 8 lei, total 168 lei, biscuiți cu lapte o cutie care costă 30 lei, bomboane iris cu lapte 4,5 kg a câte 70 lei total 315 lei, bomboane „Capi” 0,650 kg prețul unui kg de 70 lei, total 45,50 lei, bomboane „Barbaris” 2,100 kg prețul unui kg 36 lei, total 75,60 lei, caramele „Răcușor” 4,100 kg prețul unui kg de 48 lei, total 196,80 lei, caramele cu cafea 2,450 kg

prețul unui kg 45 lei, total 110,25 lei, răsărită „Banzai” 0,80 g 1 pachet care costă 4 lei, halva 1,350 kg prețul unui kg de 35 lei, total 47,25 lei, cașcaval 2 pachete a câte 85 lei, total 170 lei, un pachet chefir cu costul de 18 lei, salam „Codru” 0,900 kg cu prețul unui kg de 85 lei în total 76,50 lei, salam „Țărănesc” 1,200 kg prețul unui kg de 86 lei, în total 103,20 lei, crenvuști „Lacta” 0,900 kg prețul unui kg de 85 lei, în total 76,50 lei, pastrama 2,02 kg prețul unui kg de 155 lei, în total 313,10 lei, salam „Doktorskaia” 0,350 kg prețul unui kg de 70 lei, în total 24,50 lei, crenvuști „Bistro” prețul unui kg de 58 lei, în total 201,26 lei, scrumbie murată 2,800 kg la prețul unui kg de 45 lei, în total 126 lei, mivina praf 42 pachete a câte 38 lei un pachet, în total 336 lei, bastonașe crocante 2,500 kg prețul unui kg 42 lei, în total 105 lei, biscuiți „Calipso” 3 cutii a câte 42 lei cutia, în total 126 lei, țigări „Ritm” 8 pachete a câte 10,50 lei un pachet, în total 84 lei, șervețele umede 3 pachete a câte 5 lei în total 15 lei, cafea 1 borcan la prețul de 140 lei, Nescafe pachetele 20 pachetele a câte 3,5 lei unul, în total 70 lei, conserve Kilka 17 bucăți a câte 9 lei bucata, în total 153 lei, zefir alb 1,450 kg prețul unui kg 57 lei, în total 82,65 lei, zefir în ciocolată 1,700 kg prețul unui kg de 70 lei în total 136 lei, caramele „Diușes” 1,100 kg prețul unui kg de 36 lei, în total 39,60 lei, bere „Albrau” 11 cutii metalice a câte 12 lei o cutie în total 132 lei, snak 5 pachete a câte 2 lei un pachet în total 10 lei, pesmeți pentru pârhoale 2 pachete a câte 8 lei în total 16 lei, ciuperci Ghebe 2 borcane a câte 30 lei unul, în total 60 lei, măsline 4 cutii a câte 26 lei una, în total 104 lei, covrigi 1 kg cu costul de 29 lei, halva 0,600 kg prețul unui kg este de 35 lei, în total 21 lei, aripi de pui 1,220 kg prețul unui kg este de 45 lei, în total 54,90 lei, biscuiți „Croker” 0,898 kg prețul unui kg de 35 lei, în total 31,42 lei, pricinuindu-i astfel părții vătămate un prejudiciu în sumă totală de 6 974 lei 18 bani, apoi toate bunurile sustrate le-au pus în automobilul lui Popa Serghei și le-au dus în satul Comova, r-nul Ungheni, unde le-au împărțit.

În total a comis sustrageri din avutul proprietarului în sumă de 21 898 lei 18 bani.

Prin acțiunile intenționate, Furculița Constantin a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal- *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, prin pătrundere în alt loc pentru depozitare.*

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, la 25 septembrie 2018, apel a declarat inculpatul Furculița Constantin, prin care a invocat dezacordul cu pedeapsa stabilită de către instanța de fond, care este una prea aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2018, s-a respins ca fiind depus peste termen apelul declarat, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În susținerea soluției sale, instanța de apel a subliniat că sentința instanței de fond a fost pronunțată public la 03 august 2018. Potrivit procesului - verbal al ședinței de judecată din 03 august 2018, ora 13.00, inculpatul cât și avocatul acestuia, Chitoroga Ion, au fost prezenți la pronunțarea sentinței, fiindu-le adusă la cunoștință modalitatea și termenul de atac al hotărârii judecătorești.

În această ordine de idei, instanța de apel a constatat, că deși atât inculpatul și avocatul acestuia, au fost prezenți la pronunțarea sentinței, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, inculpatul a declarat apel abia la 27.09.2018. Prin urmare, Colegiul a

reținut că situația constatată, denotă omiterea termenului de declarare a apelului de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, fapt expres stipulat în alin. (1) al art. 402 Cod de procedură penală. Termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

De asemenea, Colegiul a reținut faptul, că inculpatul Furculița Constantin în cererea de apel declarată, nu a solicitat repunerea în termen, iar la examinarea cauzei în ordine de apel nu a invocat argumente plauzibile în vederea motivării termenului omis, astfel că repunerea apelului în termen, de către instanța de apel, din oficiu, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție, ceea ce în accepțiunea CEDO (Ghinea versus Republica Moldova) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului - dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării.

Astfel, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în cererea de apel, or aceasta nici nu a purces la examinarea fondului cererii de apel, deoarece verificarea legalității și temeiniciei soluției primei instanțe ca depusă peste termen, nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul a conchis a respinge ca depus peste termen apelul declarat de inculpatul, cu menținerea hotărârii atacate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar în numele inculpatului, declară avocatul Panov Diana, care fără a invoca un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare și admiterea apelului inculpatului cu aplicarea unei pedepse mai blânde.

În susținerea recursului indică că instanța de apel urma să admită cererea de apel ca fiind depus în termen deoarece la pronunțarea sentinței, Furculița Constantin nu a fost prezent, iar apel a depus din moment ce sentința i-a fost prezentată de reprezentanții penitenciarului. Astfel la materialele cauzei lipsesc careva dovezi că inculpatul a făcut cunoștință cu sentința la 03.08.2018.

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită respingerea acestuia, pe motiv că persoana care nu a folosit calea de atac apelul, poate ataca cu recurs doar decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația. Potrivit materialelor cauzei, instanța de apel a menținut fără modificări soluția adoptată de instanța de fond, pe motiv că inculpatul a depus apelul peste termen, astfel reiese că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii contestate.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței*

de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Colegiul menționează că conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile pentru recurs menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Lecturând textul recursului, Colegiul constată că motivele acestuia au fost invocate și în apelul declarat, care însă a fost respins din motiv că s-a depus peste termen

Conform prevederilor art. 415 alin. (1) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, respinge apelul în cazul în care acesta a fost depus peste termen.

Conform art. 402 Cod de procedură penală termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale sau de la data înmânării copiei de pe sentința redactată, dacă legea nu dispune altfel.

După cum s-a menționat, instanța de apel a respins apelul inculpatului din motiv că s-a depus peste termen.

Colegiul menționează că, un apel declarat peste termen nu poate fi considerat un apel nedeclarat, astfel încât părții care nu a utilizat apelul în termenul prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, nu i se poate îngădi dreptul de a declara recurs împotriva deciziei instanței de apel cu privire la soluția de respingere a apelului ca fiind declarat peste termen. În cazul dat instanța de recurs este obligată să verifice dacă instanța de apel a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Colegiul penal consideră că concluzia adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată, deoarece apelul s-a depus peste termen, or instanța corect a concluzionat că, sentința în privința lui Furculița Constantin a fost pronunțată integral la 03.08.2018, iar potrivit procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, atât inculpatul cât și avocatul acestuia, au fost prezenți în ședința de judecată din 03.08.2018.

Astfel, pentru Furculița Constantin termenul de 15 zile de declarare a apelului s-a început din data primirii copiei sentinței, apelul urmând a fi depus nu mai târziu de termenul de 15 zile. Inculpatul, însă a declarat apel abia la 25.09.2018, fapt confirmat prin ștampila oficiului poștal Ciorescu, care a fost înregistrat la Judecătoria Strășeni la 27.09.2018.

Potrivit art. 403 Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Conform art. 404 Cod de procedură penală, apelul peste termen poate fi declarat de către participantul la proces care a lipsit atât la judecarea cât și la pronunțarea sentinței și

nu a fost informat despre adoptarea sentinței, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Colegiul penal menționează că, repunerea în termen este o prerogativă a instanței de apel, care urmează să se pronunțe cu motivația respectivă în textul deciziei, or în cazul dat concluzia adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată, deoarece apelul s-a depus peste termen, iar inculpatul nici nu a solicitat repunerea apelului său în termenul omis, prin urmare, recursul referitor la aspectele de procedură se consideră neîntemeiat.

Tot aici, Colegiul penal menționează că soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal, or, în cazul în care apelul este tardiv, judecata nu mai are loc, deoarece instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația în vigoare.

Astfel, având în vedere că instanța de apel nu s-a expus asupra circumstanțelor de fapt și de drept indicate în apel, care ulterior au fost invocate și în recursul supus judecării, nu există temei nici pentru instanța de recurs de a se expune asupra motivelor indicate în acesta.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Panov Diana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Furculița Constantin*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 26 iunie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun